

శ్రీ వేమ సత్రంధిలయము.

508

శ్రీ

వైద్యులు. 10
కృష్ణ

గోపాల శతకము.



మ-25



గ్రంథకర్త:-

పన్నాల వేంకట సుబ్బరాయశర్మ

CT

మొలక వంశము మూలముగాది శిల్పము
A

శ్రీ. పరిశ్రమ
గోపాల శతకము.

పన్నాల వేంకటసుబ్బరాయశర్మ
విరచితము.

(ఋణవిముక్తి)

గీ. వుడమి నేల్లరు సంతాన • పూర్వకముగఁ
బైతృకఋణముఁ దీర్చంగ • వలయుఁగాన
దాని నేనిప్పు “సప్తసం • తాన” కలిత
కృతిముఖంబునఁ దీర్చి త • రించువాడ.

మొదటికూర్పు 1000 ప్రతులు.

వెల ర అణాలు

1933.

సర్వస్వామ్యసంకలితము] [సర్వహక్కులు గ్రంథకర్తది

B

తొలి పలుకు.

అనుగూ

రచన లన్నిటియందును శతకరచన దుర్లుభ మందురు. ఏలయన నితరకృతులు వివిధవృత్తములతోను వచనముతోడ ను గూడియుండును గాన భావమును వలయునట్లు పెంచుటకు ను, తగ్గించుటకును, దగిన సావకాశముండును. శతకమన్ననో అట్లుకాక మకుటమునుబట్టి ఒకేవృత్తమందు చెప్పవలసియుండుటను, అందును నీనమునకుఁ గొన్నిచోట్ల నన్నిపాదముల భావ మొకేవిధముగా నుండవలసియుండుటను; నయ్యది పండితసాధ్యమనియే చెప్పవలయును. అట్టిదాని నల్పజ్ఞుడనగు నేను రచియించుట దైవసహాయముచేననుటయతిశయోక్తి కాకాలదు

పద్యము లన్నియు భక్తిలోనుండిన బాగుండునని కొందఱుభక్తు లభిప్రాయ పడవచ్చును. కాని "లోలోభిన్నరుచిః" అనుటచేతను, "ఏకస్వాదు సభుంజీయాత్" అనుటచేతను; సర్వజనాదరణీయముగా నుండుటకై దైవానుగ్రహముచే యథా శక్తి భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్య, స్తోత్ర కథాభాగములునుగొన్ని ప్రపంచధర్మములును జేర్చి కూర్చితిని.

ఇందెందైనఁగల భావ మేరికైన నయివృత్తముతోచినను, ఇతర లోపములున్నను, నాయం దసూయనడక భుక్త కబళ మందలి చిటుతరాతివలన నించుక డంతబాధయొదవిన నద్దాని మాత్రమే విసర్జించి పాత్రయందలి పదార్థమంతయు విడువక నెటుల భుజింతుమో అటులనేపాఠకులు దీని నామూలాగ్రము పఠించి గుణగ్రహణపారీణు లగుదురుగాత.

శ్రీముఖ సం॥ } ఇట్లు, భక్తజన విధేయుడు;
కర్ణపాలం, } పన్నాల వేంకట సుబ్బుడు. (గంధకర్త)

పండితా శ్రీ సు.

ఈ శతకమును చివరశ్లోకములతో సహా చూచితిని. నైలి
చాల యింపుగానున్నయది. ఇదియునుంగాక:—

శా॥ పన్నాలాన్వయమందునంబాడమి తే॥ పక్షము క్తికన్యాకగా
ప్తి న్నిరంధ్రసుఖంబుపొంటెగొనగఁగ॥ వేదాంతగామి స్వభూ
పన్నారీకములక గవిత్వసుమ సంభారమ్మునం గొల్పుచుక
బన్నాలాగి ఋణాల వీగి మను సు॥ బృరాయ దీప్తాయువౌ॥

ఇంటూరు. } ఇట్లు, చల్లా పిచ్చయ్య శాస్త్రి,
19—7—33 } హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులు.

కం॥ అన్నా! నీ శతకము, కవి
సన్నతము, పఠించి, దాని • చవు లేమరకుం
టి; నీ క్తాదైవ మొనం
గు, న్నిహ పర సౌఖ్యములను • గూర్చిమిశోడక॥

బంధరు. } ఇట్లు, భువనగిరి కోదండరాణి.
22—7—33 } జాయంటు రిజిస్ట్రారు.

కుమారా! దీనిం జూచితిని, నానాటికి కవిత్వమున
రసపుష్టికే చేయు పరిశ్రమ ప్రశంసనీయుము. ఇంకను వృద్ధి
గాంచి పెక్కు గ్రంథముల రచింతువుగాక. మరియు,
ఉ॥ భక్తికి సాధనంబు బహు • భంగు లటంచు వచించు నట్టిలో
కోక్తి నెఱింగి నీదు విన • యోక్తి నెఱింగి వచింతునింత నీ
శక్తికిజాలు నియ్యది ప్ర • నంగముకాదు నిజంబుఁదెల్పెదక
ముక్తికికారణంబిదియె॥ మోదముగొల్పెడుసుబ్బయాహ్వయా॥

గుంటూరు. } ఇట్లు, భువనగిరిబుచ్చిపర దేశి సోమయాజులు
31—7—33 } సాగంధిక పుష్పాపహరణాది గ్రంథకర్త.



అంజలి.

సీ॥ బాల్యమ్మునుండియే • పాటవద్యంబైన
 నేకద్వినంధ గృ • హించు నట్టి
 పనుల సందడినైన • బ్రాలుమాలక నదా
 హరిహర భజనంబు • జరుపునట్టి
 తగురీతిఁ బిన్న పె • ద్దలకింట నిత్యంబు
 గృహకృత్యముల నెఱి • గించునట్టి
 అప్పుసాప్పులకైన • నన్యగృహములకు
 సాధారణంబుగఁ • జననియట్టి

గీ॥ నన్ను నవమాసములుమోసి • కన్నయట్టి
 జనని ఋణభారమును దీర్చు • కొనఁదలంచి
 నుజన వినుత గుణాలంబు • నుబ్బమాంబు
 కంజలియొనర్తుఁ బ్రారంభ • మందు భక్తి॥

శ్రీమద్రామాయము.

తెలుగు భాష. 10

1

కృష్ణాక్షరము.



ఓమ్

శ్రీ హరిహర పరబ్రహ్మణే నమః

గోపాల శతకము.



నీలరుచిజాల ♦ శృంగారగాత్రంబు
ఘనతర కాలమే ♦ ఘంబుకాఁగఁ
దనువుపై మెఱయు వచ్చనివట్టువుట్టంబు
లలిత సాదామిసీ ♦ లలిత కాఁగఁ
బద కటికర గళా ♦ భరణ నిర్వణనముత్
జలధర గర్జనం ♦ బులునుగాఁగ
సిగను జెన్నలరారు ♦ శిఖిపించ దీధితుర
ప్రవిమల శక్రిచా ♦ పంబుకాఁగ

గోపికా గోపసమితిపై ♦ గురిసినట్టి
నీకృపావృష్టి నాపయి ♦ నేడుపటపు
సాంద్రకరుణాలవాల వి ♦ శాలశీల
భక్తజనజాల లోల గో ♦ పాలబాల.

సీ. వేదవేదాంతముల్ ♦ వినియైన నెఱుంగను
 గావ్యనాటకములఁ ♦ గాంచియెఱుంగ
 లక్షణగ్రంథముల్ ♦ వీక్షించియెఱుంగను
 శాస్త్రపురాణముల్ ♦ చదివియెఱుంగ
 నీగుణంబులెఱింగి ♦ నిన్నువర్ణింప నే
 నెంత నీకృప నించు ♦ కంతభక్తి
 దప్పు నొప్పునుమాటఁ ♦ దలవుననెంచక
 తల్లిదండ్రులకడఁ ♦ దనయుఁడాడు
 వచ్చియునురాని యన్యత్ ♦ వాక్కులటులఁ
 జెప్పనెంచితి శతకంబు ♦ చిత్తగింపు ||సాం||

౨

సీ. దండి బ్రహ్మాండోద ♦ రుండ వాదేవకి
 యుదరంబునందెట్టు ♦ లుంటివయ్య
 జన్మకర్మాదుల ♦ జూడఁగాననివాడ
 వెట్టుల బుడుతవై ♦ పుట్టితయ్య
 అజహరాదులకై న ♦ నందనివాడవు
 గోపబాలురనెట్లు ♦ కూడితయ్య
 వేదవేదాంతాది ♦ విద్యాకృతివిచూడ
 సాందీపుకడ నేమి ♦ చదివితయ్య
 యేమనివచితు నీభావ ♦ మెల్లులెలియుఁ
 జత్రిము కడయ్య నీదుచ ♦ రిత్రమెల్ల ||సాం||

3

నీ. ధర్మంబుతటిగి య ♦ ధర్మంబు పెరుగంగ
 యుగయుగంబందున ♦ నుదయ మొంది
 శివరక్షణ దుష్ట ♦ శిక్షణఁ గావించి
 ధర్మనంస్థాపనఁ ♦ దగ నొనర్తు
 ననుచుగీతల నర్జు ♦ నునకు బోధయొనర్చి
 రణమునఁగౌరవు ♦ లను వధింపఁ
 గంసాదివైరులఁ ♦ గడిమిఁ ద్రుంపఁగ నిల
 ప్రేమానవాకృతిఁ ♦ బడసినట్టి
 యాదివిష్ణుఁడవుంగాక ♦ యరయ సహజ
 మనుజమాత్మఁడ వెల్లెదు ♦ మహితచరిత॥సాం॥ ౪

నీ. ఒకచేతఁగోల వే ♦ తొకచేత వేణువుఁ
 బట్టి ఫింఛము మాళిఁ ♦ బరగఁజాట్టి
 కర్ణికారంబులఁ ♦ గర్జనబులనుదాల్చి
 గురివెంద సరులచే ♦ నురమువెలయ
 ధేనురింఖాధూళి ♦ దేహంబుపైఁగప్ప
 ఘర్మబిందువులు మొ ♦ గమ్మునందు
 ముత్యంబులటుదోప ♦ ముఁగురుల్ నృత్యంబు
 సల్ప నిల్చుచు తరు ♦ చ్ఛాయలందు
 గోషేకులఁగూడి గోవుల ♦ మేపునీదు
 రూపమును నాకు నొకపరిఁ ♦ జూపుమయ్య॥సాం॥ ౫

సీ. సత్యసంభాషణ! ♦ శాత్రువశోషణ !

సత్కవిపోషణ! ♦ శరణుశరణు !

వంకజలోచన! ♦ పాపవిమోచన !

నంకటనాశన! ♦ శరణుశరణు !

కరివరదాయక! ♦ నిరుపమసాయక !

శరధిజానాయక! ♦ శరణుశరణు !

దురితజాలవిదూర! ♦ పరతత్వసంచార !

సాధుజనాధార! ♦ శరణుశరణు!

సకలసురసరపోషక! ♦ శరణుశరణు !

జలధిశయన సురార్చిత! ♦ శరణుశరణు ॥సాం॥

ఐ

సీ. శ్రీకరసుగుణర ♦ త్నాకర భక్తవ

శ్రీకర సర్వలో ♦ కైకవీర

లోకబాంధవ చంద్ర ♦ లోకబాంధవనేత్ర

లోకరక్ష సురారి ♦ లోకశిక్ష

సామజవరపాల ♦ సామగానవిలోల

సామాద్యపాయన ♦ న్నామధేయ

సురపోష ఖలమదా ♦ సురశోష సుగుణభూ

సురలోష సరసభా ♦ సుర సుభాష

వనజ సువిశాలనయన యో ♦ వనధిశయన

వనధిజారాజ యోగిహృ ♦ ద్వనజితేజ ॥సాం॥

ఐ

సీ. పరమపవిత్ర భా • స్కర నిశాకరనేత్ర
 కమలాకళత్ర శ్రీ • కంఠమిత్ర
 వరపుణ్యచారిత్ర • పురుహూతనుతిపాత్ర
 దేవకీప్రియపుత్ర • దివ్యగాత్ర
 యతికంజమిత్ర యా • శ్రీత సంస్కరిచార
 వల్లీలవిత్ర దు • రైవరిజైత్ర
 కార్యకారణసూత్ర • కర నఖోద్భృతగోత్ర
 యత్యలంఘ్యభవాబ్ధి • యానపాత్ర
 దివిజ నతపద శతవత్ర • ధీనిచిత్ర
 దురితవనవీతిహోత్ర కిం • కరగణత్ర ||సాం||

౫

సీ. పతితపావననామ • పాలితనుత్రామ
 కలుషవిరామ సం • గ్రామభీమ
 కరుణాలవాల సా • గర కన్యకాలోల
 కరివర పరిపాల • కళకచేల
 కవినుజనాధార • కామితమందార
 వారిధిగంభీర • మేరుధీర
 శిష్టమానవరక్ష • దుష్టదానవశిక్ష
 పాండవపక్ష శ్రీ • వత్సవక్ష
 భక్తజనగేయ మునిగణ • భాగధేయ
 దళితరిపుకాయ నరహరి • దైవరాయ ||సాం||

౫

నీ. భవభయహర పరా • త్వర పరమేశ్వర
 కమలనాభ సురేశ • ఖలవినాశ
 పరమపూరుష భక్త • భర ధరాధరధీర
 వారణాపావక • మారజనక
 యనుపమగుణసాంద్ర • యదుకులాంబుధిచంద్ర
 వారిదజేహ సు • ప్లవహ
 వామనమధువైరి • వాసుదేవ మురారి
 దీనమానవపాల • గానలోల
 భక్తజనలోకపక్ష యా • పన్నరక్ష
 లలితమృగమదతిలక ల • లాటఫలక ||సాం|| ౧౦

నీ. కృష్ణ శౌరి ముకుంద! • కేశవ గోవింద!
 క్షీరాబ్ధిశయన! రా • జీవనయన!
 ఆపదధారక! • యఖలాండనాయక!
 తాపనగణపావ! • దైత్యశోష!
 వారిదనుశరీర! • వారిధిగంభీర!
 ఘోరపాతకనాశ! • కువలయేశ!
 గోపీమనోహర! • గోవర్ధనోద్ధార!
 సురవైరిదమన! యో • గరుడగమన
 యనుచు మీనామమునుదప్ప • కనవరతము
 స్మరణజేసిన బాపముల్ • సమసిపోవె? ||సాం|| ౧౧

నీ. నిరతంబు నీపాద ♦ నీరేజియుగ్మంబు
 మానకఁబూజించు ♦ మానవులకు
 కనులారఁగా నీదు ♦ కల్యాణరూపంబుఁ
 గాంచి యానందించు ♦ ఘనమతులకు
 తావక కథల శ్రీ ♦ ధ్వాభక్తియుక్తుల
 వీనులవిందుగా ♦ విను నరులకు
 నీనాచు కీర్తనలే ♦ నిశ్చలమతితోడఁ
 బరనమొనర్చెడి ♦ వరగుణులకుఁ
 గలుగఁజేపెందు భవబంధ ♦ కర్మతతులు
 సత్యమని వాడవాడలఁ ♦ జాటువాడ ||సాం|| ౧౨

నీ. గోపబాలురఁగూడి ♦ గోవులమేపుచు
 బృందావనమున గో ♦ బృందమెల్ల
 నాహగములుమాని ♦ యాలించునట వేణు
 గానఁబుసల్పంగఁ ♦ దానుగాంచి
 తొల్లి యశోద ము ♦ ద్దుగ నిన్ను గోవింద
 యనిపిల్చెఁ గూరిమి ♦ నదిమొదలుగ
 మందుండునైన గో ♦ విందాయనచు నిన్ను
 స్మరియింప నెంతయు ♦ సంతసించి
 సంతతఁబును నిహపర ♦ సౌఖ్యములను
 గూర్చెదవు భక్తులకొకిత ♦ కొఱతకలదె? ||సాం|| ౧౩

సీ. నీనామమును నోర • నిశ్చలభక్తితో
 విడువకెల్లప్పుడు • మడివెనేని
 బ్రాహ్మణక్షత్రియ • వైశ్య పాదజలై నఁ
 గడజాతివాఁడైనఁ • గడకు నెట్టి
 పాతకుఁడైనను • భ్రష్టుఁడైనను భువి
 జనగర్హితుండైన • జడుఁడునైన
 భోగవంతుండైన • రోగవంతుండైనఁ
 గుచ్ఛితుఁడైనను • గూర్చుఁడైన
 నిందునందును నీకృపఁ • బొందియంత
 మందు నినుఁజెంది సంతతా • సందమొందు ॥సా॥

సీ. గోవింద గోవింద • గోవిందయనుచుఁదా
 నానందమున నెప్పఁ • దాడుచుండు
 గోపాల గోపాల • గోపాలయంచు ని
 న్నేప్రొద్దు నెవఁడెద • నెన్నుచుండు
 శ్రీకృష్ణ శ్రీకృష్ణ • శ్రీకృష్ణయనుచు ని
 జేరి సేవయెవండు • చేయుచుండు
 మాధవ మాధవ • మాధవయంచు ని
 న్నేవ్వాఁడు మాటికి • నెంచుచుండు
 నట్టిమనుజుఁడె నిక్కమై • నట్టి నీదు
 భక్తుఁడనఁదగు, వానికే • ముక్తికల్గు ॥సా॥ ౧౫

నీ. తాఁగన్న వస్తుజా ♦ తము నిన్నుగానెంచి
 తన్నయంబునఁ జేష్ట ♦ లన్నిదక్కి
 యుప్పొంగదేహంబు ♦ కుప్పిగంతులువైచు
 రపదములు వడఁ ♦ కంగ నెంతొ
 గద్గదకంఠుడై ♦ కన్నుల నానంద
 బాష్పములే రాల స ♦ ర్వమును మరచి
 తనలోనఁ చానవ్వు ♦ కొనుచు మూర్ఛచుజెందు
 నాకలి దప్పుల ♦ కడలకెందు
 జడునివిధమునఁ దిరుగు నీ ♦ పుడమియందు
 నిక్కమగు భక్తుడగువాఁడు ♦ నీరజాక్ష ॥సా॥౧౬

నీ. వీనులుండి యెవండు ♦ వినఁగోరఁ దితరంబుఁ
 గన్నులుండియు బయల్ ♦ గాంచఁబోఁడు
 వాక్కుండియుఁ ద్వదన్య ♦ వాదనలకుఁబోఁడు
 జిహ్వయుండియు రుచుల్ ♦ జెప్పఁబోఁడు
 కరములుండియుఁ బెర ♦ కార్యములే సేయఁడు
 పదములుండియు నన్య ♦ పథముఁజనఁడు
 విద్యయుండియు వేరు ♦ వృత్తినాశింపఁడు
 మనమున నిన్నెప్పు ♦ మరువఁబోవఁ
 డట్టివానినె నీకిల ♦ నాపుండ్రై న
 పరమభక్తుడటందురు ♦ భాగవతులు ॥సా॥ ౧౭

సీ. వివరింప వ్యాధుని ♦ వృత్తి యెయ్యది మును
 వృష్ణోదనకఁగల ♦ వయసదెంత
 కరినాథుఁడేవిద్య ♦ గఱచెఁ గుబ్జకు స్వీయ
 రూప మేచంద మె ♦ అంగభువిని
 ధనబలంబేపాటి ♦ తనరుఁ గుచేలున
 కును జూడ విదురుని ♦ కులమజేది
 యుగ్రసేనుని ధైర్య ♦ మూహింపనెట్టిది
 యుదుతకు నెంతటి ♦ యుక్తికలదు
 కాన ముక్తికి భక్తియే ♦ కాని వృత్తి
 కుల వయోరూప ధన కళా ♦ గుణములేల॥సాం॥౧౮

సీ. సతతాన్నదానాది ♦ సద్దానవకులౌచు
 భ్యాతిఁగాంచిన మేటి ♦ చాతలైన
 జపతపోవ్రతములు ♦ సల్పుచు నిరతంబు
 నిష్కారోనుండు క ♦ ర్మిష్టులైన
 యజ్ఞయూగాదుల ♦ నంతములే గావించి
 దేవలోకముచెందు ♦ దివ్యులైన
 సత్సంతానముల్ ♦ నల్పి యాత్రలకేగి
 పుణ్యమార్జించెడి ♦ పూజ్యులైన
 నీదుకరుణకుఁ బాత్రులై ♦ నెగడు నీదు
 భక్తులందెడు సౌఖ్యముల్ ♦ వడయలేరు॥సాం॥ ౧౯

సీ. కావలి నేప్రాద్దుఁ ♦ గాచుచు వనినున్న
 వనపాలకుండు త ♦ పస్వియగునె ?
 పొంచి మృగమునేయ ♦ నెంచెడి వ్యాధుని
 దృష్టి నిశ్చలయోగి ♦ దృష్టియగునె ?
 భార్యానుతాడల ♦ పైనల్లి యిటువిడి
 జేశముల్ దిరుగ యా ♦ త్రికతగనునె ?
 కడునిష్ఠఁ జోరుఁడు ♦ కనుమూయకేరాత్రిఁ
 గడపినమాత్ర జా ♦ గరణమగునె ?
 తలఁపునను నిన్నునిలిపినఁ ♦ గలదుకాని
 కలదె? యితరాభిలాషున ♦ కిలనుముక్తి ||సాం|| ౨౦

సీ భాగ్యవంతుఁడగుంచుఁ ♦ బ్రాభ్యాతిఁనొందిన
 నద్దాన ముక్తిసుం ♦ తైనలేదు
 విద్యాంనుడని మహా ♦ విశ్రుతిగాంచిన
 నద్దాన ముక్తిసుం ♦ తైనలేదు
 బలవంతుడని కీర్తి ♦ బడసి చరించిన
 నద్దాన ముక్తిసుం ♦ తైనలేదు
 ఆచారపరుడని ♦ యశముగడించిన
 నద్దాన ముక్తిసుం ♦ తైనలేదు
 దానము పరోషకృతి డయ ♦ దైవభక్తి
 కలిగియుండినఁ నద్దానఁ ♦ గల్గుదుముక్తి ||సాం|| ౨౧

సీ. కమలాక్ష నిన్ను ని ♦ క్కఁపు భక్తిగొల్వక
 కాలమంతయు వృథా ♦ గడపినాడ
 ననవరతముఁ బాప ♦ మనుమాట నెన్నక
 యన్యతంబులనెన్నొ ♦ యాడినాడ
 పర్ణాశ్రమాచార ♦ పద్ధతుల్వర్జించి
 పంచనమెయి నంచ ♦ రించినాడ
 దానధర్మంబును ♦ తలఁపు నేశంబైన
 మదినిఁదలంపక ♦ మసలినాడ
 నైనదేమైనదో యిక ♦ నైన నన్ను
 దారికినిఁదిప్పి ప్రోవఁ బ్రా ♦ ర్థన మొనర్తు॥సా॥ ౨౨

సీ. స్నానసంధ్యా ద్యను ♦ స్థానపరుడఁగాను
 జపతప స్వాధ్యాయ ♦ సరణిఁదెలియ
 యమనియమాది యో ♦ గాంగంబులెఱుంగను
 గంగాది నదుల ము ♦ నుంగలేదు
 భువిఁ బవిత్రక్షేత్ర ♦ ములఁ గానఁగాలేదు
 పుణ్యమార్గము పొంతఁ ♦ బోవలేదు
 పెద్దలయాచార ♦ పద్ధతిఁగనలేదు
 సురభూసురుల సేవ ♦ జరుపలేదు
 యెట్టికాలంబునందునఁ ♦ బుట్టితినొకా
 పుట్టువాదిగ నేనొక్క ♦ పున్నె మెఱుంగ॥సా॥ ౨౩

నీ. ఆననంబిచ్చెద ♦ ననుకొన్న బ్రహ్మాండ
 మెల్లనిండిన నీకు ♦ నెయ్యదిత్తు
 పాద్యమిత్తునటన్న ♦ బాదమ్మునన్లంగ
 ప్రభవింప నింకేమి ♦ పాద్యమిత్తు
 స్నానార్థమైత య ♦ త్న మొరర్తునన నబ్ధి
 శశుకుండవగునీకు ♦ స్నానమెట్లు
 పువ్వులచేపాద ♦ పూజనల్పెదనన్న
 బద పద్మముల ♦ మించు ప్రసవమెద్ది
 ప్రీతి నెవేద్యమును నమ ♦ ర్పితమనిన
 దేవతలకీవె సుధనియ్య ♦ దేని నిత్తు ||సాం||

౨౪

నీ. మృదుతల్పమై నీదు ♦ మదికిఁబ్రీతినిఁగొల్పు
 భోగీంద్రుఁడచుకాను ♦ భోగిశయన
 భుజము నందిడినిచ్చు ♦ భువిఁదిప్పి మెప్పింప
 బక్షి రాజును గాను ♦ పక్షి వాచా
 స్వాంతంబు కరుగున ♦ స్థైర్యము వేడంగ
 దంతీశుఁడను కాను ♦ దంతిరక్ష
 భక్తిచే నీకృపా ♦ పరతఁగాంచుటకుఁబ్ర
 హ్మాదుండఁగానుప్ర ♦ హ్మదవరద
 యెటులఁబ్రోచెదో మదిఁదోచ ♦ దించుకైన
 మానసంబున భక్తి న ♦ మన్మరింతు ||సాం||

౨౫

నీ. శరణన్నవారి నెం ♦ దఱినొ మున్నాచితి
 వనివిని నీపాద ♦ వనజములకు
 మ్రొక్కితి వాకిక ♦ దిక్కునీవేయని
 యొప్పరికించుట ♦ యొప్పుకాదు
 దరిఁగానలేక నీ ♦ దరిఁజేరినట్టి నన్
 దరిఁజేర్చకున్న నే ♦ దరికిఁబోదు
 పాపాత్ముఁడని ననుఁ ♦ జేపట్టకుందువా
 నీపాదములవీడ ♦ నిజమువినుము
 పతితపావనుఁడనెడి నీ ♦ భవ్యయశము
 దాచినను దాగదిది యదా ♦ ర్థమునుముమ్మసాం॥ ౨౩

నీ. ధనధాన్యములకునై ♦ తరచి కోరఁగలేదు
 భాగ్యమిమ్మని పట్టుఁ ♦ బట్టలేదు
 విద్యార్థమై నేను ♦ వేచియుండఁగలేదు
 మేడమిద్దెలు నిన్ను ♦ వేడలేదు
 అన్నవస్త్రుంబుల ♦ నర్థింపఁగాలేదు
 మడినూన్యములను ని ♦ న్నడుగలేదు
 మోక్షంబుకొఱకు నే ♦ మొఱఁబెట్టుకొనలేదు
 దేవత్వమునకుఁ బాఠి ♦ ర్థింపలేదు
 కోరెదను మిమ్ము నేవించు ♦ కొఱకుఁ జిత్త
 మన్యథాపోక నిలుచున ♦ ట్లనవరతము ॥సాం॥ ౨౪

సీ. కాపాడఁగా నేరి ♦ చావుఁజేరనటన్నఁ
 గాపాడరావేల ♦ పాపహరణ
 ప్రోవంగ నొరువేడఁ ♦ బోవంగననివేడఁ
 బోవంగరావేల ♦ భోగిశయన
 పాలింపుమని యన్య ♦ పాలికిఁబోననఁ
 బాలింపరావేల ♦ పద్మనయన
 రక్షింపనితరు న ♦ పేక్షింపనని మొక్క
 రక్షింపరావేల ♦ పక్షివాహ
 కరుణనేలుమటంచు నిన్ ♦ శరణువేడఁ
 గరుణనేలవదేల నన్ ♦ బరమపురుష ॥సాం॥ ౨౬

సీ. కరికాజుమున్ను మ ♦ కరిచేతఁ గడుడస్సి
 ప్రార్థింపఁగానేగి ♦ ప్రాణమిచ్చి
 కౌరవుల్ పాంచాలి ♦ కట్టపుట్టములొల్వ
 గోవిందయనివేడఁ ♦ గోకలిచ్చి
 తండ్రిచే సకలబా ♦ ధలఁజెందు ప్రహ్లాదు
 పలుకులకై వచ్చి ♦ బాధఁదీర్చి
 అన్నచే యవమాన ♦ మందివచ్చిన విధి
 షణునకుఁ గరుణతో ♦ శరణమిచ్చి
 మున్నుమన్ననఁ బోచితి ♦ వన్నమాట
 లన్నియుననున్న సనుఁబ్రోవ ♦ కున్ననేడు ॥సాం॥ ౨౭

నీ. నిరతంబు నీభక్త ♦ వరులఁగూడఁగఁజేసి
 యన్యచింతానక్తు ♦ లఁగఁజేసి
 బంధుమిత్రులప్రేమ ♦ బంధంబువిడఁజేసి
 సర్వననుశ్చంబు ♦ జరుగఁజేసి
 నీయందుఁ జిత్తంబు ♦ నిలకడగాఁజేసి
 దుష్కృతంబులనెల్ల ♦ దొలఁగఁజేసి
 స్వప్నజాగరముల ♦ సైతము నీరూపు
 మనమునందెప్పుడే ♦ మరమిఁజేసి
 కరుణ మీదాసదాసుని ♦ గాఁగఁజేసి
 యేలుకొనుమంటి నన్యథా ♦ యెన్నకంటిసాం, 30

నీ. వసుధ నేపూర్వభ ♦ వంబునఁజేసిన
 పాపంబులకు దయా ♦ పరుడవగుట
 “గుడ్డిలోమెల్ల”గా ♦ కొంచెమున్యక్తతఁ
 గలజన్మకన్నులు ♦ గాలునేతు
 లాదిగాఁగల్గెనా ♦ కంటియచాలుఁ దా
 వకసేవయనెను ను ♦ పాయమునను
 గొండఁబ్రాకఁగనేను ♦ గోరితి నీచిత్త
 మెట్టులో నాభాగ్య ♦ మెట్లుకలదొ
 తెలియఁగారాదు నీమాయ ♦ తొలఁగఁజేసి
 నన్నదరిజేర్పఁగను నిన్ను ♦ సన్నుతింతు॥సాం॥ 30

నీ. కొలిచెద ననుకొన్న యిది గోటిసూర్యప్రభా
 కలితు నిన్ దరిఁ జేరి యొలచుపెట్టు
 పిలిచెద ననుకొన్న యిది నిలనామరూపంబు
 లెలమిలేనట్టి నిన్ బిలుచుపెట్టు
 తల యిచ్చెద ననుకొన్న యిది దనువాఙ్మనోవృత్తి
 కలవికానట్టి నిన్ గల యిచ్చుచుపెట్టు
 నిలచెదననుకొన్న యిది నిఖిలంబునీవయై
 నిండిననీకడ యిలుచుపెట్టు
 లట్టివేషంబు లిప్పట్ల యిచ్చు గట్టిపెట్టి
 గట్టిగను యెట్టులైన నన్ గట్టుఁజేర్పు ||సాం|| ౩౨

నీ. పుట్టినదాదిగా యిచ్చు బుడలు నేచేసిన
 పాపంబులేమని యిచ్చు పలుకువాడ
 నెఱి యిచ్చు గినవేలెక్క యిచ్చు కెక్కువగానుండె
 నెఱు యిచ్చు గకచేసిన యిచ్చు వెన్నికలవో ?
 మదికి యిచ్చు దోచదు నాదు యిచ్చు మనవిని గైకొని
 శమనునికడ యిచ్చు జర్చు యిచ్చు జరుగకుండ
 “దాసునినేరంబు యిచ్చు దండంబుతో నరి”
 చేయుమిర్వురమును యిచ్చు జేసినట్టి
 దేముయైనది జన్మరా యిచ్చు హిత్యమిచ్చు
 చేసినను నేను బాపంబు యిచ్చు జేయ యిచ్చు బోను ||సాం|| ౩౩

సీ. తండ్రినామెడనీకు ♦ దయకలదేనియీ
 తనువునిల్పుముశాశ్వ ♦ తముగ నట్లు
 కాదేని చచ్చి యిం ♦ కను భువి జన్మింప
 కుండులాగునను మ ♦ తొండుపాయ
 మరయుమీరెండుసా ♦ ధ్యము కానిచో నిద్దె
 కాదనితెల్పుము ♦ కాయపుష్టి
 కలయప్పుజే చేయఁ ♦ గలకార్యమున్ననేఁ
 జూచుకొందునునాకు ఁ ♦ దోచినట్లు
 తనువుక్షణభంగురఁబాటఁ ♦ దఱచి తఱచి
 ఖండితఁబుగ నిటులదు ♦ గంగ వలసె || సాం || ౩౪

సీ. ధరణిసర్వాభీష్ట ♦ చాతవీవౌటచే
 నెద్దాని ఁ గోరిన ♦ నిత్తువైన ఁ
 జూడ భక్తిజ్ఞాన ♦ శూన్యఁడ నౌటధై
 ర్యమ్ముగానాకుమో ♦ త్నమ్ము నిమ్మ
 టంచువచింప నో ♦ రాడదు నాసితి
 నాకెతెల్లముకాన ♦ లోకనాథ
 యెట్టిపుట్టువు ముందు ఁ ♦ బుట్టఁ జేసిన నీదు
 నేన నేమిటకుఁడఁ ♦ జేయుమిదియె
 కోరినాఁడ“నిరక్షర ♦ కుక్షి” ప్రభుని
 గొప్పయుద్యోగమిమ్ముని ♦ కోరఁగల ఁ డె||సాం|| ౩౫

సీ. పిన్నవై ప్రేపల్లె : ♦ బెగుగుపాలెన్నల
 దొంగిలుటయు గోప ♦ తోయజాక్షు
 లనుగూడుటయు గోవు ♦ లనుగాయటయు జను
 లనవరతంబు ని ♦ న్నవనియందు
 గోపికాజార యో ♦ గోపాల యోనవ
 నీతచోరాయన ♦ నీవువినుచు
 నద్దానికలుగక ♦ యతి ముద మందుచు
 భక్తవర్యులమనో ♦ భావమెఱిగి
 వారికోరికలొసఁగి య ♦ వారితముగ
 వారినెప్పుడు : బోచెదు ♦ వారిజాక్షు ||సాం|| 3౬

సీ. ఒకచెలికానికి ♦ నొనరనంపదలిచ్చి
 యొకనినిబిచ్చమె ♦ త్తుకొన : జేసి
 యొకసోదరునకుస్వ ♦ ర్గోన్నతపదమిచ్చి
 యొకనికినాగలి ♦ నొకటినిచ్చి
 యొకభార్యనతిప్రేమ ♦ నురముననెక్కించి
 యొకప్రియురాలిఁ గిం ♦ దికినిఁ ద్రొక్కి
 యొకబావమాఱఁ దికి ♦ నొనరిచిసారధ్య
 మొకనికి సిగఁ గోసి ♦ వికలుఁ జేసి
 తిందనీకండలునుసము ♦ లెందుకిట్టి
 పక్షపాతమునివ్వుక్షు ♦ పాతివరయ ||సాం|| 3౭

నీ. దుర్యోధనాదుల ♦ దురమునఁ గూల్పించి
 రాజ్యమెల్లనుధర్మ ♦ రాజనకిడి
 యమరసంతతినెల్ల ♦ సమృతంబుఁ ద్రావింది
 యసురగణంబుల ♦ హతమొనర్చి
 వాలి నన్యాయిత ♦ వధసల్పి యాతని
 భార్యను నుగ్రీవు ♦ పాలుచేసి
 బలినివంచనఁ బడ ♦ భ్రష్టునిఁ గావించి
 స్వర్గమిందుఁగనకు నొ ♦ సంగితరయఁ
 దగవరివి యన్నదమ్ముల ♦ తగవు లీవె
 తీర్చవలయును గా కొరుల్ ♦ తీర్చఁగలరె ?॥సాం॥ ౩౮

నీ. ఒకని భూపాలకు ♦ నొకని గోపాలకు
 నొకనివిరాగి మ ♦ తొకని రాగి
 నొకనిఁ బండితుని వే ♦ తొకని దండితుని వే
 తొకని సపుత్రుఁడే ♦ తొక సపుత్రుఁడు
 నొకని వారోగ్యు మ ♦ తొకని వనారోగ్యు
 నొకనిఁ బ్రసన్ను మ ♦ తొకని ఖిన్ను
 నొకని సుహృదు నిం ♦ కొకనిఁ గుహృదు నిం
 నొకనిని ధీరు నిం ♦ కొకని భీరు
 నకటచేసితి వింకెన్నొ ♦ రకరకములు
 సకలమొకటందుగి నీ కట్టి ♦ తికమకేమి ॥సాం॥ ౩౯

నీ. అడుగిడుచోట మా ♦ అడుగిడ కొకనతి

గడప గడప కిచ్చ ♦ సమచుచుండఁ

గడమయర్థాంగి యె ♦ క్కడనున్నదక్కడ

జడమతివలెనుండఁ ♦ గొడుకొకండు

తడబాటువ్రాలెడ ♦ నెడవ్రాయెండవ

కొడుకు ప్రీతి పురుషుల ♦ నడలఁజేయ

సదుగనక్కఱలేక ♦ విడకఁ గోడలుచెడి

కడజాతికడనైనఁ ♦ గడకునుండ

నడలిధృతి కాపురముసెడ ♦ నడలిపాల

కడలిశయనించితివి యిలు ♦ వెడలిసీవు ||సాం|| రం

నీ. భువనంబులేలు వ్రీ ♦ భుడవీవు హయదంతు

లెక్కకఁ బక్షిపై ♦ నెక్కుటేమి ?

యసమాన మణి మకు ♦ టాడుల శిరమునఁ

దాల్చక పింఛంబుఁ ♦ గాల్చుటేమి ?

సప్తాంగసమితితో ♦ జగములనెల్లను

గావక గోవులఁ ♦ గాచుటేమి ?

రా రాజ భుజియింప ♦ రమ్మనఁ బోవక

కులహీనుగృహమునఁ ♦ గుడుచుటేమి ?

స్వామిమీకెఱుకగాక మీ ♦ జాడఁ జూడ

నితరు లెట్లనఁ గలరిద ♦ మిట్టమనుచు ||సాం|| రం

సీ. ధనవంతునకు లోభి ♦ తనమును యోజింప

ధనవిహీనునకును ♦ త్యాగబుద్ధి

దుర్మార్గునకు య గార్య ♦ దోర్బలశక్తియు

సన్మార్గునకు నెన్నో ♦ సకటములు

సగ్రిహతులకు న ♦ త్యల్పవిద్యయు సంత్య

వర్ణజాలకును నం ♦ పూర్ణవిద్య

సతతాన్నదాతకు ♦ సంతాన హీనత

నిరూపేదకరయ న ♦ నేక సుతులు

కారగఁ జేసితి తత్కృత ♦ కర్మచేత

నంతియే కానిదాననీ ♦ కగునదేని ? ॥సా॥ ౪౨

సీ. అయ్య! నిన్ననఁ దగ ♦ నట్టి మాటలఁగొన్ని

తెలిసియుద్దలియక ♦ పలికినాడ

తండ్రినినీవును ♦ దనయు య డ నే నొట

నిన్ను నేనును నన్ను ♦ నీవుననినఁ

దప్పుకాదెందటో ♦ తనయులుండి యొకండు

దుష్టుడై తండ్రిని య య దూలనాడ

సందనలందఱు ♦ యందునువలె బ్రేమ

నరసిదారికిసాధ్య ♦ మైనవఱకు

ద్రీష్టఁగా యజునేకాని ♦ తప్ప జూచి

కనికరములేక విడుచునే ? ♦ కఠినుడైన ॥సా॥ ౪౩

నీ. అల కుచేలుని గుప్పె ♦ డటుకులకెదమెచ్చి
 హెచ్చుగ సంపద ♦ లిచ్చినావు
 శబరియెంగిలివండ్ల ♦ చనికి మోదంబంది
 మించినప్రేమ ♦ జూ ♦ పించినావు
 కుబ్జగంధంబున ♦ కునుసంతసించి సు
 రూపిని ♦ గా జేసి ♦ ప్రోచినావు
 పాంచాలియిడినట్టి ♦ బలుసాకుఁ గొని పాండ
 వులపరవునెంతయు ♦ నిలిపినావు
 కానఁ దగ శక్తికొలఁ దెయ్య ♦ జేనిభక్తి
 నొసఁగఁ బ్రియమందికొరికె ♦ లొసఁగెదీవు॥సాం॥౪౪

నీ. వసుధ నిక గశ్యవ ♦ వసుజేవ దశరథుల్
 ప్రేక్షులగఁబోషించిరి ♦ వుత్సృడంచు
 మును గుచేలుఁడు వరుం ♦ డును గోపబాలురు
 మిగుల భాషించిరి ♦ మిత్సృడంచుఁ
 జైద్య పాండ్రక జరా ♦ సంధ కంసాదులు
 చాలదూషించిరి ♦ శత్సృడంచు
 నితరులు నీకోడ ♦ సతతంబు నిచ్చ సం
 భాషించి రిల నర ♦ మాత్సృడంచుఁ
 జిత్తమిడి యంతెకాని యో ♦ జింపరైరి
 ఇంచుకంతయు దైవము ♦ టంచునిన్ను॥సాం॥ ౪౫

నీ, దేవనీగుణములు : ♦ దెలిసి నిక్కంబుగ :
 దుదకు శేషుఁడు నా చ ♦ తుర్ముఖుఁడును
 వేయినాలుగు నోళ్ళ ♦ వివరింపలేరన్న
 నేకవక్త్రుండ నే ♦ నెంత వాఁ డ
 సకలభూరేణువులే ♦ జలరాశి బిందువులే
 గగన నక్షత్రములే ♦ గలిసెనేని
 చాలునో చాలవో ♦ నందేహమయి నిన్న
 నంతుండ వనిరి లా ♦ మంతె కాని
 యంతుఁగనఁజాల రట్టి బ్ర ♦ హ్మదు లనఁగ
 నింతయనిచెప్ప వేటొడు ♦ లెంతవారు!సా॥ ౪౬

నీ, దారులకొట్టి ప ♦ త్రొంబుఁ బెట్టుటకంటె
 నన్నదాన మొనర్ప ♦ కున్నలెస్స
 పట్టిగోవునుజంపి ♦ పాదిరక్షలుదాన
 మొసఁ గుకన్నను మాను ♦ టుత్తమంబు
 కులనాశకదులైన ♦ కొడుకులఁ గనుకంటె
 సంతాపహీనత ♦ చాలమేలు
 పరువులేకను శత ♦ వర్షముల్మనుకంటె
 ఘనజీవితంబొక్క ♦ గడియబాగు

ఇటులధర్మంబధర్మంబు ♦ నెఱిఁ గిభువిని
 జనులువ ర్తించిఘనతను ♦ గనెడుగాత!సా॥ ౪౭

నీ. శ్రీరాము పట్టాభి ♦ షేక ముహూర్తంబు
 కాననవాసంబు ♦ గాఁగమాతె
 సంధికినై వారి ♦ చన సదిపాసఁగక
 పైనయుద్ధంబుగాఁ ♦ బరిణమించె
 సంబరీషునినొంచు ♦ యాసఁ గోపించు దు
 ర్వానునకే చాల ♦ మోసమయ్యె
 కొడుకును జంపంగఁ ♦ గడఁక మైపూనిన
 హేమ కళివుండె తా ♦ నీలై దుదకు
 మదిని తాఁ దలఁచినటులానే? ♦ విధివిధాన
 మెట్టులో యట్టులాగాని ♦ యేనికేని॥సాం॥ ౪౫

నీ పట్టుబట్టి నుతాలి ♦ పొట్ట బట్టల కిడక
 గట్టిగా మూటను ♦ గట్టువాఁడు
 చుట్టముంగని దారిఁ ♦ బట్టుచుఁ దనపొట్టఁ
 గట్టి చేకూరిచి ♦ పెట్టువాఁడు
 నట్టిఖర్చును దల ♦ పెట్టక మాటల
 నెట్టెటో కాలమ్ము ♦ పెట్టువాఁడు
 గట్టిగ మొఱఁబెట్టి ♦ కొట్టుకొన్నను నీక
 పట్టియర్థులఁదిట్టి ♦ కొట్టువాఁడు
 తుట్టతుదఁబట్టి యమభటు ♦ లొట్టడస్సి
 పెట్టనెతి నటంచెద ♦ బిట్టువనరు॥సాం॥ ౪౬

సీ. పొరుగింటి కనలంబు ♦ దరిఁగొల్పఁ దన గృహం
 బునుగూడ దహనమై ♦ పోయినట్లు
 పరధనంబును దా న ♦ పహరింపఁబోఁ దన
 సర్వంబు దోపిడిఁ ♦ జన్నయట్లు
 లన్యకాంతానక్తుఁ ♦ డగుచుఁ దా నేగంగఁ
 దనకాంత నితరుఁడు ♦ తగిలినట్లు
 బుణదాతలను ముంచ ♦ నితరులకడ యాస్తి
 నుంచ వారలు తన్ను ♦ ముంచినట్లు
 ధర్మమునుదక్కి దురిత ప ♦ ధమ్ముఁద్రొక్కి
 యెరులఁ జెరుపంగఁ గోరువాఁడొందుచేటుఁసా॥గీ॥

సీ. అధిక ధనార్జన ♦ కై యోడవ్యాపార
 మునుసల్ప నది నీట ♦ మునిగినట్లు
 జ్ఞానాభివృద్ధికై ♦ చదువంగవేసిన
 మునుపున్నమతికూడఁ ♦ బోయినట్లు
 దొడ్డలాభముఁగోరి ♦ వడ్డికి నీయంగ
 ననలునకే మోస ♦ మైనయట్లు
 హెచ్చువచ్చునటంచు ♦ నెంచి జూగంబాడ
 నొద్దనున్నది కూడ ♦ నూడినట్లు
 లీశ్వరానుగ్రహములేని ♦ దెవ్వ రెన్ని
 విధుల నత్యాశకేగిన ♦ మొదలుఁ జెడునుసా॥గీ॥

సీ. మనుజులం దుత్తమ ♦ మధ్యమాధములని
 వఱలుచుండుదు రట్టి ♦ వారియందు
 తనకునెంతటి నష్ట ♦ మును సంభవించిన
 నొరులలాభముఁ గోరు ♦ నుత్తముండు
 తా నితరులుఁగూడఁ ♦ దగఁ జెడకుండంగ
 మహి నంచరించును ♦ మధ్యముండు
 దనకు లాభింప ని ♦ తరులను జెఱువంగ
 నాలోచనమునల్పు ♦ నధముఁడెందు
 నట్టివానికిఁ “బుట్టెన ♦ పుట్టినట్టి
 బుద్ధిపుడకలతోగాని ♦ పోవ”దండు॥సా॥ ౧౨

సీ. సర్వంబుదహించు ♦ జ్వలనుని బలమన్న
 జలముందు నించుక ♦ నిలువఁ బోదు
 జ్వలనునినొంచిన ♦ జలశక్తి యెంతయు
 సూర్యునిఁ గన్నెత్తి ♦ చూడలేదు
 ఉదకంబునింకించు ♦ నుష్ణకరుని తేజ
 మరయ మేఘునిచేత ♦ నడ్డుపడును
 భానునోడించు ను ♦ దృట మేఘునత్వంబు
 వాయుదేవునిముందు ♦ వాసిఁ జెడును
 గాననెంతటి వానికి ♦ నైనగాని
 గర్వపడి నిక్కితిరుగుట ♦ ఘనముకాదు॥సా॥ ౧౩

సీ, నత్య త్తమా శాంతి ♦ జప తప స్సత్కృపా
 వరుడైనవాడెపో ♦ బాహ్మణుండు
 శౌర్య ధైర్య ధైర్య ♦ శక్తి గాంధీర్యముల్
 కలిగినవాడె పో ♦ త్తత్త్రియుండు
 న్యాయార్జితముగ ద్రా ♦ వ్యముఁ గూర్చి కులవృత్తి
 వర్తించువాడె పో ♦ వైశ్యజనుఁడు
 పై మూఁడుజాతుల ♦ వారికిఁ దగిన శు
 శూఁషణజేసెడివాడె ♦ శూద్రకులజా
 డనెడుశాస్త్రోక్త వివిధ వ ♦ ర్ణాశ్రమాది
 ధర్మములుజూడ నేడు వ్య ♦ త్యస్తములహా!||సాం||౧౪

సీ, పరబోధజేసెడి ♦ గురువులు ధర నిరు
 తెఱఁగుల వర్తించు ♦ తెలియ శిష్య
 హృత్తాపహారకు ♦ ల్విత్తాపహారకు
 లనఁబడుచుండు రా ♦ ఘనులు మఱియు
 బోధగురువులంచు ♦ బాధాగురువులంచు
 నన్వర్థనామమ్ము ♦ లనురహింతు
 రట్టివారినిఁజేరి యాశ్రయించినవాతి
 కయ్యైఫలంబు లే ♦ యనుభవంబు
 లరయ గురుశబ్దమిట నీకు ♦ నమరుకతన
 గురువుగను నిన్నె నమ్మనేఁగొలుచువాడె||సాం||౧౫

నీ. ద్రవ్య వ్యయమొనర్చు ♦ దారులు మూడు భో
 గంబు నేద్యంబు నా ♦ శంబసంగ
 నందు నుత్తమవధం ♦ బరయ దానంబగు
 భోగంబు మధ్యమం ♦ బుచు సధమము
 నాశనం బందున ♦ నయరీతి తన వ్రాత్వ
 పుణ్యవశంబునఁ ♦ బొనఁగు నందు
 మొదటిరెం డిహపర ♦ ములకునుసాధన
 ములు నల్లుకాదేని ♦ మూడవదియె
 గతిగగుర్తించి కీర్తినిఁ ♦ గనని నరుడు
 నరుడె? వాడెన్నవితవా ♦ నరుడుగాక॥సా॥ ౫౬

నీ. సతులెన్నఁగ మొనర్చు ♦ సుతులు చూడఁ గనుల్లు
 సతతమోహదురాశ ♦ సమతి నీల్లు
 రోగ శోక మదాతి ♦ రోషాదులె కరుల్లు
 కాఁగ దాటఁ దరంబు ♦ కానియట్టి
 ఘోర దుర్వార సం ♦ సార పారవార
 మునుదాట మీసేవ ♦ యనెడు నాన
 లేకున్న శక్యంబె ♦ లోకమం దెంతటి
 నరులకైనను నురా ♦ నరులకైనఁ
 గాననోదేవ నీపాద ♦ కమలసేవ
 విడువకను సల్ప నన్న దీ ♦ వింపుమయ్య॥సా॥ ౫౭

నీ. భువి మూడువై రాగ్య ♦ ములువ ర్తియచునుండు
 సామాన్యముగను భూ ♦ జనులయందు
 రాణించు నొకటి పు ♦ రాణవై రాగ్యంబు
 వరికింప నది విను ♦ వలకునుండు
 సారిది రెండవది పృ ♦ సూరివై రాగ్యంబు
 పృసవమైనంతన ♦ బాసిపోవు
 సరవి మూడవది శ్మ ♦ శాసవై రాగ్యంబు
 శవనాహమగుదాక ♦ శాంతినిచ్చు
 నట్టివై రాగ్యమేనిల్చి ♦ గట్టిదైన
 వారినెన్నంగదరమి? యె ♦ వ్యార్తికెన ||సాం|| గీ॥

నీ. పూర్వజన్మార్జిత ♦ పుణ్యపాపంబుల
 భోగ దారిద్ర్యము ♦ లోనగు నందుఁ
 బుణ్యాత్ముడగువాఁడు ♦ భోగంబునొందును
 బాపి దరిదుండై ♦ బాధలొందుఁ
 గాని కా దాముష్మి ♦ కఫల మదిచూడ
 విత్తవంతునికన్న ♦ బీదమిన్న
 ధనికుడంతగ నిన్ను ♦ దలవఁ గోగఁడు సుమ్మి
 నిలువేద మదినమ్మి ♦ నిన్ను గొల్పుఁ
 గాన దారిద్ర్యమే మోక్ష ♦ కారయనుచుఁ
 దలఁతు నిలలోని యిప్పటి ♦ దారినరసి ||సాం|| గీ॥

సీ. పుట్టియిప్పటికిదాకఁ ♦ పొరిఁబొరి జీర్ణవ
 శ్రుములను విడిచి ♦ నూతనములైన
 పుట్టంబులెన్నింటిఁ ♦ గట్టితిమోయింక
 గిట్టనంతకు నెన్నిఁ ♦ గట్టఁగలమొ
 యట్టులే దేహంబు ♦ పట్టుననెంచుచుఁ
 బుట్టిఁగమోదంబు ♦ గిట్ట ఫేద
 మును జెందఁబోక రెం ♦ టను సమభావంబుఁ
 దాల్చినవాఁడె త ♦ త్వజ్ఞఁ డవని
 యందు ననియందు రనుభవ ♦ మంది కొంద
 టిందు నందును సతఁడె యా ♦ నంద మొందు॥సాం॥

సీ. ధర పురాశ్చత సుకృ ♦ తంబుచేతను నీదు
 ఘనకృపాపాత్రత ♦ కలుగు నీదు
 సత్కృపకల్గిన ♦ సత్సంగతి లభించు
 సత్సంగమునను ని ♦ స్సంగ మమరు
 నిస్సంగమునఁ గల్గు ♦ నిస్సంశయముగ ని
 ర్మోహంబు తలఁప ని ♦ ర్మోహమునను
 నిశ్చలతత్వంబు ♦ నిశ్చయంబుగఁగల్గుఁ
 దానజీవన్ముక్తి ♦ దనరఁగల్గు
 ననుచు పెద్దలు పలికెద ♦ రనుభవమునఁ
 గాన దానికియత్నింతు ♦ గాక జనులు ॥సాం॥ ౩౧

సీ. పాపాణరూపమై ♦ ప్రభవించి తొలుదొల్త
 పెక్కేడ్లకును తిర్గి ♦ వృక్షజాతి
 యం దుద్భవంబుగది ♦ యటుకొన్ని వర్షముల్
 చనినయావేన్కను ♦ జంతుజన్మ
 ములఁబొంది బహుకాల ♦ మును గఘవఁగానంత
 మానుషత్వంబున ♦ మహిజనించి
 పలుపాట్లుపడి పరం ♦ పరనమార్జిత పుణ్య
 ఫలముచే మీ కృపఁ ♦ బడసి తుదకు
 మోక్షమునుజెందు నిటు క్రమ ♦ ముగను జీవ
 రాను లెనుబదినాలుగు ♦ లక్ష లవని॥సా॥ ౬౨

సీ పూర్వమందున నొక ♦ ప్పాదు పద్మసంభవుం
 డమితనిద్రానఖ్తుఁ ♦ డైనతఱిని
 సోమకుండను రాక్ష ♦ నుఁడు వేదములనెల్ల
 వారియించి సాగర ♦ మందుఁడాగఁ
 గుఱుచతోఁకయును బం ♦ గరుజేనుతోనొప్పు
 తత లక్షయోజ నా ♦ యతమునై న
 మత్స్యరూపముఁదాల్చి ♦ మనుజాశనునిఁ గూల్చి
 యాగమంబులఁ జిక్కు ♦ లన్నిఁదీర్చి
 వేధకు నొసంగి యతనిచే ♦ వినుతులంది
 నట్టినికేను ముక్తికెడ ♦ ననవరతము ॥సా॥ ౬౩

సీ. ఇంద్రాదిదేవత • లెల్లరు దుర్వాసు
 శాపంబుచేతను • స్వస్వ తేజ
 ములఁగోలువడి రక్క • సుల దాడికిని నోడి
 సురపురివీడి నిక • శరణు వేడి
 నీయాజ్ఞ వోషధీ • నిచయంబు సమకూర్చి
 క్షీరవారిధియందుఁ • జేర్చి మంద
 రాచలంబును గవ్వ • మహి రాజఁద్రాదుఁగా
 దైత్యులతో యమ్మఁ • తంబుకొఱకుఁ
 ద్రచ్చునెడ నదిక్కుంగఁ గూ • ర్మంబవగుచు
 నచలమెత్తిన నినుఁ గొల్తు • సచలభక్తి॥సాం॥ ౬౪

సీ. దుష్టుడౌ హామనే • తుగ్రిడు మును భూని భా
 గమ్మునెల్లను జాప • గాఁగఁ జట్టఁ
 జట్టి పాతాళంపుఁ • బట్టునఁబెట్టిన
 నంతయు జలమయ • మైన నిల్వ
 నీడఁ గానక నిన్ను • వేడిన నాబ్రహ్మ
 నాసికారంధ్రంబు • నందునుండి
 యంగువృక్షాత్ర జే • హంబునఁబుట్టి ప
 ర్వతసమ యజ్ఞ ప • రాహమూర్తి
 వగుచు జలములమున్గి యా • యనురుగుల్చి
 నట్టి నిన్ను భజించెద • ననిశ మేను॥సాం॥ ౬౫

నీ. తనదు తమ్మునిఁ జంపఁ ♦ దాఁగుద్ధుడై నిన్ను
 సాధింపఁ దపమును ♦ నల్పి తనకుఁ
 జావులేకుండ దు ♦ మ్మరమైన వరములఁ
 బరమేష్ఠివలనను ♦ బడసి కనక
 కళిపుండు తదుపరిఁ ♦ గాంచి నల్వరువుతు
 లను వారిలోనఁబ్ర ♦ హ్లాదుఁ డనెడు
 వరమభక్తునిబట్టి ♦ బాధింప నారసిం
 హాకృతిచే కంబ ♦ మందుఁ బుట్టి
 ఖిలునిఁ గూలిచి బాలునిఁ ♦ గాచినట్టి
 భక్తవత్సల నీకు నే ♦ ప్రణమతులిడుదు॥సా॥ ౬౬

నీ. సురసమూహంబును ♦ వరిమి పారగద్రోలి
 బలిమిమై నాకంబు ♦ బలిగ్రహింప
 వానిని వచించి ♦ వానవునకు రాజ్య
 మర్పింపఁగానెంచి ♦ యసురకడకు
 కావిగోచియుఁబెట్టి ♦ కరముల దండ క
 మండలు రుద్రాక్షు ♦ మాలలూని
 మాయావటుండవై ♦ మహి మూఁడుపాదము
 లిమ్మని మూఁడు లో ♦ కమ్ములెల్ల
 నిండి యా దానవేంద్రుని ♦ నిగ్రహించి
 స్వర్గ మింద్రున కొనఁగిన ♦ స్వామివీవే॥సా॥ ౬౭

నీ. జగతిని బూర్వంబు ♦ జమదగ్నికిని నీవు
 పరశురాముండనఁ ♦ బ్రభవమొంది
 యిరువదియొక్కమా ♦ తెలమి త్తత్రయవర్గ
 ములఁబట్టి చెండాడి ♦ మోదనులరఁ
 నద్రక్తధారచే ♦ తను చిత్తత్పప్తినఁ
 గావించి భూమిని ♦ గశ్యపునకు
 దానంబొసఁగి ఖ్యాతిఁ ♦ దసరితి విల శాప
 చాపంబులను లేరు ♦ సములటంచు
 లట్టి జమదగ్నిజాకృతి ♦ యశముఁ గొన్న
 నిన్ను నెన్నఁగ శక్యంబె? ♦ సన్నుతాంగ! సాం॥౬౮

నీ. దశరథునకుఁ బుట్టి ♦ తాటకఁ బడఁగొట్టి
 మఘముగాచియు శిల ♦ మగువఁ జేసి
 శివునిచాపముఁద్రొంచి ♦ నీతఁగై గొనిమించి
 పరశురామునిఁగేరి ♦ పురికిఁ జేరి
 వనమునకును బోయి ♦ వనితను గోల్పోయి
 వాలిని మట్టి యా ♦ వార్ధిఁ గట్టి
 లంకాపురినిఁ జొచ్చి ♦ రాక్షసులను వ్రచ్చి
 స్వపురంబునకువచ్చి ♦ జనులు మెచ్చి
 నిన్ను గొనియాడ రాజ్యంబు ♦ నియతి నేలి
 నట్టి శ్రీరామమూర్తి వీ ♦ పరయఁగావె? సాం॥ ౬౯

సీ. మునునీవు శేషాంశ ♦ మున వసుదేవుని
 సతి రోహిణీయందు ♦ జననమొంది
 కాలిందిమడుపు నా ♦ కర్పించి నీరాగ్ర
 మునను నెంతయుఁ జోద్య ♦ ముగను భువిని
 ఘనముగఁ గృష్ణున ♦ గ్రజుడని శేవతీ
 రమణుండవని జనుల్ ♦ ప్రస్తుతింప
 హలమున లాయుధం ♦ బులను చాలించి ప్రలం
 భాదిరాక్షసుల న ♦ త్యలఘుశక్తి
 ద్రుంచి యుచిత కీర్తి గ ♦ డించి మించి
 తించుక నుతించ నిను నా వి ♦ రించివశమే?॥సా॥ 20

సీ. వేదవేదాంగాది ♦ విద్యావిహీనులై
 తద్ధర్మముల నుదిఁ ♦ దలఁపకెందు
 మూఢభక్తిని యాగ ♦ ములు జాతరలు నంచు
 నెంతయుజనులు దు ♦ రంతమైన
 పాపభీతికిని నే ♦ పాటియు వెరువక
 హింసాదికృత్యమ్ము ♦ లెలమిఁ జేయ
 మును “యహింసా పర ♦ మోధర్మ” మనుచును
 బోధింపఁగా నీవు ♦ బుద్ధుడవయి
 యవతరించితికాదె ! ను ♦ హనుభావ
 నీకు జోహారులిడుదు న ♦ నేకవిధుల॥సా॥ 21

సీ. వర్ణనంకరులౌచుఁ • బ్రజలు దయాదాన
 సత్య ధర్మాచార • సరణిమాని
 పరనింద పరహింస • జరుపుచుఁ బరదార
 పరధన సంగ్రహ • పరులు నగుచు
 నన్యాయ విత్తార్జ • నానక్తులై కోధ
 కామ లోభ మదాధి • కారులగుచు
 వర్తింప, నీచులు • ప్రభువులై బాధింప;
 హయవాహనుడవై • హస్తమందు
 ఖడ్గమునుబూని కల్కివై • కలియుగాంత
 మందు దుష్టులఁ ద్రొంగ • నవతరింతు!సా॥2౨

సీ. శ్రీశ! హృషీకేశ! • కేశవ! నర్వేశ!
 వద్మదళాక్ష! యా • వన్నరక్ష!
 కరివరదాయక! • సురవరనాయక!
 ధర ధరామరతోష! • పరమపురుష!
 ఆదిదేవాచ్యుత! • యాగమాంతార్చిత!
 వాసుదేవ! మురారి! • వరద! శౌరి!
 చిత్రంబు మిగులఁ బ • విత్రంబు సురనుతి
 పాత్రంబు నగు నీ చ • రిత్ర మందుఁ
 జననమును బాలలీలలు • సంగ్రహముగఁ
 దెల్పెదను జిత్తగింపుము • దేవదేవ!సా॥

సీ. కంన మాగధ చైద్య • కౌరవ నర కాది
 దుష్టభూపతివీడ • తోరమగుట
 కడుభరంబును మోయఁ • గాలేక భూదేవి
 గోరూపమై తన • గోడు బ్రహ్మ
 కడకేగితెల్పు నీ • కడ కజండమరుల
 తోడరాఁ గని వారి • తోడ నీవు
 భూలోకమున నేను • బుట్టెద యాదవ
 కులమున మీరలుఁ • గూడఁ బుట్టుఁ
 డనఁగ మీయాజ్ఞఁగొని నుర • లతిముదమున
 విలయములకేగిరఁత నిన్ • దలఁచిగొనుచు॥సాం॥ 28

సీ. దేవకి నట వసు • దేవుండుపెండ్లియై
 కంనుండు రథమును • గడవఁ దనదు
 పురమునుగూరిచి • పోవుచుండఁగ దివ్య
 వాణి కంనునితోడఁ • బలికె నోరి
 యీపె యిష్టమగర్భ • మేవడంచుచు నిన్ను
 దుర్మిథుకుమన వాఁడు • తుర్నిర్లిపడుచు
 సోదరిఁదెగవేయఁ • జూడ నా వసుదేవుఁ
 డడ్డమై పుట్టిన • యర్భకులను
 జంపఁగానిత్తునని కడు • ననినయముగ
 వేడుకొన మత్సరముమాని • విడిచె నపుడు॥సాం॥ 29

నీ. అంతః గొన్ని దినంబు ♦ లరుగ దేవకికి నా
 ద్వరు పుత్రకులుఁబుట్టి ♦ రరిదిగాను
 వారినిఁ గంనుండు ♦ వధియించె నప్తమ
 గర్భస్తుఁడగు బాలుఁ ♦ గాచె యోగ
 మాయ పిమ్మట నవ్వు ♦ మ ప్రనవంబున
 తల్లిదండ్రులు తొల్లి ♦ తపమానల్ప
 మెచ్చి వారలకు నీ ♦ విచ్చినవరములఁ
 జేసి లోకముల ర ♦ క్షించుకొఱకు
 నవని లీలామనుష్యత్వ ♦ మమరఁదాల్చి
 యవతరించితి వీవు మ ♦ హానుభావ॥సాం॥

2౬

నీ. ఆయాలుమగలుఁ గ ♦ న్నారఁగా నినుగాంచి
 కడకుఁ గంనుని భయ ♦ కారణమునఁ
 గొనిచని ప్రేవల్లె ♦ కును నందునింటను
 నినుడించి యోగమా ♦ యను గ్రహించి
 యీ వెఱిగించి న ♦ ట్లటదేఁగ వనుదేవుఁ
 గంతబాలికయేడ్వ ♦ నచటిభటులు
 వినిచెప్ప కంనుండు ♦ కనుగవ నిప్పులు
 రాల నేలెంచి యా ♦ బాలఁబట్టి
 దిగిచి నేలను గొట్టంగ ♦ దివికినెగసి
 పలికె నినుఁజంపఁగాఁబట్టె ♦ బాలుఁడనుచు॥సాం॥

2౭

సీ. ఆమాటవిని కంఠఁ ♦ డడలుచు నెంతయుఁ
 జడిముడిపాటుతో ♦ చేరిగృహము
 మంతులతో యోగ ♦ మాయ పల్కినవార్తఁ
 జెప్పఁగా విని వారు ♦ చెప్పినట్లు
 గో విప్రులచు జంపఁ ♦ గొందఱఁబంపియు
 విషమిడి బాలుగ ♦ వెదకిచంప
 నొక్కరక్కసిఁబంప ♦ నూరూర నది పయో
 ధరవిషంబునను బా ♦ లురచునెల్లఁ
 జంపుచును నిన్నుజంప యో ♦ జంప చానిఁ
 జంపితిని బాలకుఁడవో యో ♦ జంపనీవు॥సాం॥ ౭౫

సీ. నయమొప్ప నీకు జ ♦ న్మది నోత్సవము సల్ప
 నెంచి తల్లి యశోద ♦ యెలమి గోప
 గోపికాజనములఁ ♦ గూరిచి నృత్యగీ
 తంబులందలి ప్రమా ♦ దంబుకతనఁ
 బనిసందడిని నీకుఁ ♦ బాలీయమరచిన
 నాకట నేడ్చుచు ♦ నచటచున్న
 శకటంబుఁ దన్నిన ♦ శకలంబులై మింటి
 కెగసిపడంగ నం ♦ దెల్లవారు
 జడిసితి వటంచు నీకు ర ♦ ఝలనుబెట్టి
 చోద్యముగఁజూచిరందురీ ♦ చోద్యమేమి ?॥సాం॥ ౭౬

నీ. ఇట్లొకనాఁడు పా ♦ లిచ్చుచున్న యశోద
 కును భారమైదోపఁ ♦ గొండపగిది
 నాశ్చర్యమగ్నయై ♦ యాపె ని న్నిల డింపఁ
 గను తృణావర్తుఁడు ♦ కంసుపంపు
 నను నుడిగాలియై ♦ నిను నాకసగబున
 కును గొనిపోవ నె. ♦ క్కుడు భరంబు
 గను దోవఁగఁజేసి ♦ కంఠకీలితహస్త
 యుగ్మబుచే వాని ♦ నుర్వికీడ్చి
 చంపితివి నివ్వెఱన్బడ ♦ సకలజనము
 లిట్టిజగజ్జెట్టి వెలు చిట్టి ♦ పట్టివౌదు ||సాం|| ౪౦

నీ. తనయింటఁ బెరుగుఁబాల్ ♦ ద్రావి భాండంబులఁ
 బగులఁగొట్టితివన్న ♦ భామ యొక తె
 తనగృహంబున వెన్నఁ ♦ దిని తనకోడలి
 మూతిఁ బూసితివన్న ♦ ముగుడ యొక తె
 తనగేహమున ఘృతం ♦ బునుద్రావి కడవలఁ
 బొడుగింట నిడితన్న ♦ పొలతి యొక తె
 తనగీమునను బెన్గఁ ♦ దఱచఁ బైటనుబట్టి
 పడనీడ్చితివటన్న ♦ పడఁతి యొక తె
 నేరములు తల్లితోడెల్పు ♦ నేరనట్లు
 వగలఁబోతివి సామాన్య ♦ బాలుపగిది||సాం|| ౪౧

సీ. జలభద్రముఖ గోప ♦ బాలురతో నాట
 పాటలయం దొక ♦ నాటిప్రాద్దు
 మన్ను దింటివటంచు ♦ నన్న తల్లికిఁదెల్పు
 నమ్మకోపించి యా ♦ స్యమ్ముఁ జూపు
 మనఁ జతుర్దశ భువ ♦ నాన్విత నర్వ సు
 పర్వ పర్వత వన ♦ వనధి నర మృ
 గాది సకల చరాచ ♦ రాత్మకమైనట్టి
 బ్రహ్మాండభాండంబుఁ ♦ బరగ నీదు
 వదనమునఁజూపి ♦ తెంతటివార్తికైనఁ
 జూపనిమహాద్భుతంబు య ♦ శోడ కవుడు॥సాం॥౫౨

సీ. తల్లి యశోద యెం ♦ తయుఁ బెర్గుఁదరచుచు
 నుండగా మెల్లన ♦ దండఁజేరి
 వెన్నఁబెట్టుమటంచు ♦ చిన్నిచేతులఁజూచి
 కన్వంబు నటు నిటు ♦ కదలకుండఁ
 బట్టి యేడ్చుచు నామె ♦ యట్టెపోవఁగఁజూచి
 భాండమంతయు భిన్న ♦ పరువ జనని
 పట్టరానట్టి కో ♦ పంబున నెట్టెటో
 పట్టరానట్టి నిఁ ♦ బట్టి రోటఁ
 గట్ట మద్దులనెట్టి ని ♦ ర్గమితశావు
 లనుగఁజేసితి ధనదుని ♦ తనయుల నిల॥సాం॥ ౫౩

సీ. ఇటుకొన్నినాళ్లు క ♦ పటశాలలీలల
 గడవ మహాపదర్ ♦ గలిగెనిచటఁ
 గావున నిట నుండఁ ♦ గాదని యోజించి
 యందఱు శిశు పశు ♦ బృందముగను
 బృందావనికిఁజోయి ♦ యందుండి యొకనాఁడు
 వత్సంబులనుమేఁప ♦ వత్సరూప
 దైత్యుఁడొక్కఁడురాఁగ ♦ దానిపోల్చివధింప
 బక వేవమూని మ ♦ తొకదినంబు
 సురరిపుఁడొకఁడురాగఁ జం ♦ చువునుబట్టి
 చీల్చి చంపితివొర వి ♦ చిత్రముగను॥సాం॥ ౪౪

సీ. గోవులమేఁప బృం ♦ దావనంబున కేగు
 తటి వత్సదైత్యుని ♦ తమ్ముడైన
 యఘనామరాక్షసుం ♦ డజగరరూపుడై
 దారి కడ్డఁబుగా ♦ ధరణిఁబండి
 విరివిగ వదశఁబు ♦ విప్పి గో గోపశా
 లురమ్మింగఁ దద్రక్ష ♦ కొఱకు వాని
 కంఠబిలముఁజొచ్చి ♦ కడుఁబెంచిదేహంబు
 నూపిరివెడలక ♦ యుబ్బి చావఁ
 జేసి గో గోపకులను ర ♦ క్షింపఁజూచి
 విరులవానలుకురిసిరి ♦ వేడ్కసురలు॥సాం॥ ౪౫

సీ. ఒకనాఁడు నీవు రే ♦ పకడ బాలురఁగూడి

చల్లిఁగుడిచెడువేడ్క ♦ నందడింప

గోవుల లేగలఁ ♦ గూరిచిభుజములఁ

గావల్లు చిక్కము ♦ ల్గడలుకొనఁగ

వేణువేత్త్రంబుల, ♦ విరులదండలఁ దాల్చి

యొకరికావల్లొక ♦ రొడిసికొనుచు

గికురించుచును వింత ♦ కేకలువేయుచు

బృందావనస్థలి ♦ యందుఁజేరి

గోవబాలురమధ్యను ♦ గూరుచుండి

సరసమాడుచుఁ గుడిచితి ♦ చల్లి నీవు॥సా॥ ౮౬

సీ. బాలకుం డీతఁడ ♦ బృంగి నఘాసుర

గర్భస్థ గో గోప ♦ కార్భకులను

బ్రతికించె నితనిప) ♦ భావంబుఁ గనుగొంద

మంచుఁ జల్లినెదిను ♦ నంతలోనఁ

గమలాసనుండు లే ♦ గల గోపకుల నెల్ల

కొండగుహనుదావఁ ♦ గొంతకాల

మేవుమీఱఁగ నను ♦ రూపాధికంబులౌ

గోప గో శిశువుల ♦ రూపములను

దాల్చి తల్లులకడనుండి ♦ తమ్మిచూలి

గర్వమడగించినట్టి యా ♦ ఘనుఁడవీవు॥సా॥౮ ౮౭

సీ. అలనాఁడు గోపాల ♦ కులఁగూడి గోవుల
 మేఁపుచుఁ దృష్ణచే ♦ మిగులఁ డస్సి
 కాళిందిమకువునఁ ♦ గల నీరములగోళిలఁ
 బోయి పాణములఁ గో ♦ లోయినట్టి
 పశు శిశు వ్రాతంబుఁ ♦ బ్రతికించి కాళాహిఁ
 జంపఁగా నెంచి వృ ♦ త్తంబునుండి
 కటిచేలముబిగించి ♦ కడునంబరంబునఁ
 గుప్పించిమించి మ ♦ ధ్గునకుదుమికి
 ఫణిఫణంబుల నీ పాద ♦ వద్దములను
 మోపి నటనమునల్పి త ♦ మోఘముగను॥సాం॥ ౮౮

సీ. కాళిందిమృత్తనఁ ♦ గడుపార జలములఁ
 గోళిలియు నీవు నా ♦ గోపగణము
 నాటలాడుచు నొక్క ♦ చోటనుండంగఁ బ్ర
 లంబుండు బాలవే ♦ వంబునూని.
 రాఁగ వానిని జల ♦ రామునిచే నంత
 మొందించి మఱిదిన ♦ మందు మరలఁ
 బనులఁగాచుచు గోప ♦ బాలురు వనమునఁ
 గుమ్మరఁ గార్చిచ్చు ♦ గ్రమ్ముకొనఁగ
 మ్రింగిదావాగ్ని నంతట ♦ సంగడిల
 రక్షణమొనర్చితివి జగ ♦ ద్రక్ష నీవు॥ సాం॥ ౮౯

సీ. శారదరాకా ని ♦ శాసమయంబున

గోపికలందఱు ♦ గోరి నీదు

యొద్దకురాగ నా ♦ యువిదలతోడ రా

సక్రిడ నెంతో యా ♦ సక్తిమీర

జరిపితి గోపిక ♦ సరసన నీవు నీ

సరస గోపిక పర ♦ స్వర కరాబ్జ

బంధనంబులఁ జుట్టు ♦ బరగుచు మధ్యను

మురళిగానము జగ ♦ న్మోహనముగఁ

జేసి గోపికలంగూడి ♦ చిత్రగతుల

జలవిహారమునల్పితి ♦ శ్రమముపాయ॥సాం॥ ౯౦

సీ. ధరణిపై సవ్యసా ♦ దముమోపి దక్షిణ

చరణంబు జానువు ♦ సరస విల్పి

కటి భుజ శిర ములఁ ♦ గ్రమ వక్రములఁజేసి

వేణినిఁ బింఛంబు ♦ వెలయఁ జుట్టి

కస్తురిచుక్క చ ♦ క్కఁగ ఫాలమునదిద్ది

యరమోడ్చి కనులవ ♦ నందముగను

పల్లవాధరభాగ ♦ పరినరమందున

వేణువుగీలించి ♦ పాణిఁ బట్టి

గానమును బాడితివి ధేను ♦ గణము మేత

విడచి విన గోప గోపికత్ ♦ వివశతఁగన॥సాం॥ ౯౧

సీ. అంత హేమంతర్తు ♦ వాదిని నందుని

మందఁ గుమారికా ♦ బృందమెల్ల

నందంబుగాఁగఁ గా ♦ లిందీతటంబునఁ

జేరి భర్తగ నిన్ను ♦ గోరి భక్తి

గౌరీవ్రతంబును ♦ గావించి మానంబు

దీక్షవహించి న ♦ దీజలంబు

లందు వివస్తులై ♦ యవగాహమొనరింప

సడిఁగాంచి నీ నరి ♦ సఖులఁగూడి

తటమునందున్న వారల ♦ పటములెల్లఁ

బట్టుకొనిపోయి చెట్టుపై ♦ బెట్టి తీవు||సాం||

౯౨

సీ. కోకలిమ్మని నిన్ను ♦ గోపికల్గోరఁ బ్ర

సన్నుండవై యిచ్చి ♦ సఖులతోడఁ

బసుల మేఁపుచు నందె ♦ వసియింప బాలకు

లాకటిభాధచే ♦ సన్నమడుగ

భక్తురాండ్రగు ముని ♦ పత్నులకడకేగి

గొనితెచ్చితినుడన ♦ గోపకులునుశు

యాగళాలలఁజేరి ♦ యజ్వలనదుగంగఁ

దరుమ వారలు వారి ♦ తరుణులెల్ల

నత్తమామలు భర్తలు ♦ నడ్డగింప

నరకుగొన కన్నమునుదెచ్చి ♦ వరుసనిడిరి||సాం||

౯౩

సీ. నందాదులందఱా • నందంబుతో నింద్ర
 యాగంబుఁజేసెద • రంచుఁదెలిసి
 తగురీతి వారికెం • తయు బోధఁగావించి
 యద్దానిమాన్పించి • యద్రీపూజఁ
 గావింపుఁడన వారు • గావించితెచ్చిన
 భక్త్యభోజ్యంబులఁ • బర్వతంపు
 చూపుమెగొనఁ దీక్ష • చూక్షేక్షణుండునె
 సప్తదివనములు పా • పాణవృష్టిఁ
 గురియనిందుఁడు, శైలము • గొమగు గాఁగఁ
 బట్టి గో గోవకులను గా • పాడితీపు॥సా॥ ౯౪

సీ. అంత నొక్కదినంబు • నంబికాటవికి నం
 దాదులందఱు వేగ • నరిగి పార్వ
 తీ శంకరుల పూజఁ • దీరచి గో భూ హి
 రణ్యాది దాన ధ • ర్మము లొనర్చి
 జలపాన నియమంబు • సల్పి యందఱు నిద్రఁ
 జెందియుండంగను • నందు నొక్క
 కాకోదరము మ్రొంగఁ • గానున్న నందుండు
 హా కృష్ణ!యనిపిల్చు • నంత నీవు
 వచ్చి వదలాడనమున నా • పన్నగమును
 గూల్చి గంధర్వశాపంబుఁ • దీర్చినావు॥సా॥ ౯౫

నీ, తదనంతరమున ను • త్వవసమాప్తినిఁజేసి
 యండఱు నా మంద • యందుఁజేర
 రాముఁ డీవును గోప • రాములతోఁగ్గిడ
 సల్ప నచ్చటికిని • శంఖచూడు
 డరుజెంచి గోపనుం • దరులనుగొనిపోవ
 వానిని ననిఁ ద్రొంచి • వారిన్జెల్ల
 విడిపించి తొకనాఁడు • వృషభాసురుఁడురాఁగ
 వానిఁ గొమ్ములఁబట్టి • వధమొనర్ప
 గేళి, వ్యోముఁడుఁ జనుదేర • గెరలి వారిఁ
 గూల్చితివి విరులసోనలు • కురియ సురలు॥సాం॥౯౬

నీ, బలరాముఁడును నీవు • బ్రథవించి బృందావ
 నంబుననుండుట • నారదుండు
 తెలువ నిఁ రావించి • ధీరతఁ జంప నీ
 కడకు ధనుర్యాగ • కైతవమునఁ
 గూర్చుండు కంసుఁ డ • కూర్చునిఁబంప న
 కూర్చుని నీవు • న కూర్చుఁగాఁగ
 భావించి యతని నం • భావించి పయనమై
 రామునితో మధు • రావురంబు
 చేర ననిమిషులై పుర • స్త్రీ పురుషులు
 నిన్ను వర్ణనచేసి ర • నేకవిధుల॥సాం॥

సీ. ద్వారంబుకడ కీరు • చేరఁ జాకియొకండు
 రాచదుస్తులుఁగొని • రాఁగ వటకు
 వానినిఁగూల్చి య • వ్యాసనిఁదాల్చి ను
 దామునింటను పుష్ప • దామములను
 గని కొని ధరియించి • గంధాదిలేపమ్ము
 లొనఁగిన కుబ్జను • నుజ్వలాంగిఁ
 జేసియుఁ బొరులి • చ్చిన కాన్క విడెముల
 సరవిఁగొంచును ధను • శ్శాలకరిగి
 దండిధను వట విడిచి త • ద్రక్షకులను
 జెండితిరి రాముఁడిపు డో • ర్దండలీల॥పా॥ ౯౮

సీ. రాముఁ డీపును వచ్చి • రఃకాదులనువ్రచ్చి
 ధనువు విడిచినవార్త • తనకుఁ దెలియుఁ
 గడుభీతి నా రాగ్రిఁ • గడపి యొకంసుండు
 మఱువాఁడు రమ్యమా • మల్లరంగ
 మమరిచి నంచాదు • లందఱకును నుచి
 తాసనంబులనిడి • యందుఁ గాను
 మంతులతో ఖిన్న • మానసుఁడౌచు సి
 హాసనంబుననుండె • నపుడు రంగ
 మునకుఁ బాణూరముష్టికు • లనెడు దండి
 మల్లు లేలేంచి మోది రే • మఱక భీరి॥పా॥ ౯౯

సీ. ఆదుందుభిధ్వను • లాలించి దర్శన
 కుతుకం బుమై యలం • కృతులునగుచు
 రంగంబుమోలకుఁ • జెంగలించుచుఁజేరి
 కువలయావీడాఖ్య • కుంజరమును
 బ్రేరేవఁ గని యది • భీకరాకృతితోడఁ
 గవిసిన దానిఁ టో • కార్చి దంత
 ములఁగొని యచటివా • రలదున్ని సంతసం
 బునుమీరఁగను రంగ • ముననుజొరఁగ
 మొనసి కఠినివధించుట • విచుచుఁ గంఠుఁ
 దుల్లమునఁ దల్లడిల్లి భీ • తిల్లె నంత॥సా॥ ౧౦౦

సీ. చాణూర ముష్టికుఠ • సాహగంఢున మిమ్ము
 బాలకునియెంచి • ప్రల్లదములు
 పలుక నా పలుకుల • కలిగి రాముం డీవు
 కమ్ము చూతురు మాఱి • లమ్ములనఁగ
 వారు భయంకరా • కాదులై మిము మహా
 శూరతఁదాఁకఁ జా • ణూరు నీవు,
 ముష్టికు రాముఁడు, • మొనసి సహోరావహోరి
 చూపలులెల్లరుఁ • జోద్యమంద
 మల్లయుద్ధంబుజేసి యా • మల్లవకులఁ
 గూల్చితిరి కంఠుఁడంతయుఁ • గుండ మదిని॥సా॥౧౦౧

సీ. అంత నాతండు కా • లాగ్నిపోలిక మండి
 పడి మంతులను జూచి • పలికె నిటుల
 గోపకులను వెడలఁ • గొట్టుఁడు, నందునిఁ
 గట్టుఁడు, గొల్లలఁ • గొట్టుఁ, డవనిఁ
 గూల్పుఁడు వను దేవుఁ, • గొంకకఁ దండినఁ
 జంపుఁడు; మీరను • సమయమగుదు
 మదగజేంద్రంబుపై • మార్కొను సింహంబు
 పగిది నా కంనుని • పైకిదుమికి
 శేశములఁజట్టి విదరించి • క్రిందికీడ్చి
 యుక్కడఁచితొక్కఁవేటున • నక్కజముగ॥సా॥౧౦౨

సీ. వైరానుబంధంబు • వలన నిన్నేప్రొద్దుఁ
 దలఁచిన యంత • మాత్రంబుచేత
 వాని దేహమునుండి • పలువురుఁగన నొక్క
 లేజంబువెడలి నీ • దేహమందుఁ
 జొరఁగ నిన్నేప్రొద్దు • సుస్థిరమతుతామఁ
 ద్రికరణముల నొక్క • తీరుఁగాఁగ
 భజించువారి కే • పదవి నొసంగెదో
 తెలియంగరాదు నీ • దివ్యమహిమ
 మఱి హారాదులకును నరు • లనఁగ నెంత
 లీలనాడింతు బొమ్మల • బోతెజనుల॥సా॥ ౧౦౩

సీ. కంసుఁ డీల్గినయంతఁ ♦ గడునల్లి యాతని
 సోదరులైన న్య ♦ గోధ గుహ్య
 లాదిగాఁగలవార ♦ లాయుధపాణులై
 గోపాలు రన నెంత ♦ కొట్టుఁ డనుచుఁ
 జైకిరా నందఱఁ ♦ బట్టి రాముఁడు మట్టు
 పెట్టిన నంతటఁ ♦ బెల్లుగాఁగ
 నుమ వర్షములు గురిసి ♦ రమగులు దుందుభి
 ధ్వనులు దిక్కులు వ్రీతి ♦ ధ్వనులు సెలఁగ
 నంత లోకంబులన్ని యా ♦ నంద మొందె
 నారదుం డాకనంబున ♦ నాట్యమాడె ||సాం|| ౧౦౪

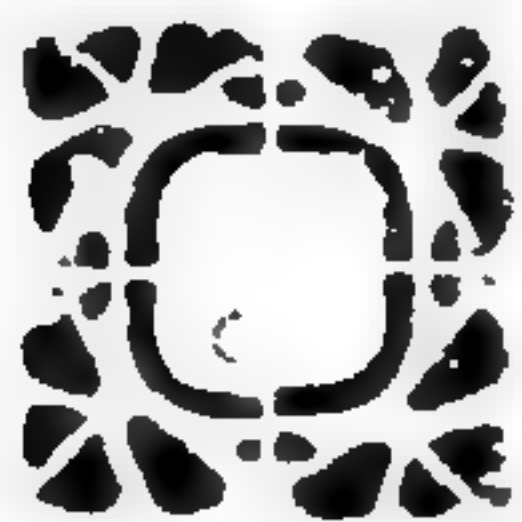
సీ. అటుపైనఁ జెరసాల ♦ యందున్న మీ తల్లి
 దండ్రిలఁ జేరి బంధముల నూడ్చి
 యుచిత భాషణముల ♦ నోదార్చికడుధక్తిఁ
 గంసునిభీతిచే ♦ కడుఁగృశించి
 జేశాంతరంబులఁ ♦ దిరుగు దశాష్టాది
 జ్ఞాతి సంబంధులఁ ♦ బ్రీతితోడ
 రావించి స్వస్థాన ♦ రమ్యవాసులఁ జేసి
 ప్రజలెల్లరును నిను ♦ బ్రస్తుతింప
 నొనర మాతామహుండగు ♦ నుగ్రసేను
 రాజుఁగాఁ జేసితివి మధు ♦ రాపురికిని ||సాం|| ౧౦౫

సీ. దండి కాండిన్య గో ♦ తుగ్రిందు నావన్తంబ
 సూతుగ్రిందుఁ గృష్ణయ • జస్సు శాఖ
 యందుఁ బన్నాలాన్య ♦ యాంబుధి కైరవ
 మితుగ్రిందుఁ బరమ ప ♦ వితుగ్రి డనఁగఁ
 బరగు లక్ష్మీనగ్గు ♦ పాతుగ్రిండ నారసిం
 హాహ్వాయునకును సు ♦ బ్బాంబికకును
 బుతుగ్రిండ సజ్జన ♦ మితుగ్రిండఁబరమాణు
 మాతుగ్రిండ నీ కృపా ♦ పాతుగ్రినిగను
 జూచి, కొను నను వేంకట ♦ సుబ్బరాయ
 శర్మ యందు రొనంగితి ♦ శతకమైందు || సాం||౧౦౬

సీ॥ ఉర్విద్రయస్త్రింశ ♦ దుత్తరే కోనవిం
 శతి శతతమ హూణ ♦ శకమునందు
 రచియించితిని దీని ♦ వ్రాసినఁ జదివిన
 వినినవారికి పాడి ♦ విరివిచేసి
 ధనధాన్య సంపదరీ ♦ తలుచు కల్గఁగఁ జేసి
 పుత్ర పౌత్రులను బెం ♦ పుగను జేసి
 ఆయురారోగ్య పా ♦ ఖ్యాభివృద్ధినిఁ జేసి
 యెల్లకోర్కూల ఫలి ♦ యింపఁ జేసి
 న్వకులధర్మంబు విడక నికా ♦ సతముఁ గొల్పఁ
 జేసిమోక్షంబొసంగిర ♦ క్షింపుమయ్య॥

నీ. జయమంగళం బిడె ♦ శక్తార్చితపదార
 వింద గోవింద ము ♦ కుండ నీకు
 శుభమంగళం బిడె ♦ నుమశర శతకోటి
 తేజ సజ్జన కల్ప ♦ భూజ నీకు
 నిత్యమంగళ మిడె ♦ సత్య చిదానంద
 రూప యాదవకుల ♦ దీప నీకు
 దివ్యమంగళ మ్రిడె ♦ యవ్యయ కంస సం
 హార సన్నుని హృద్వి ♦ హార నీకు
 ధీర మంగళమిడె నిర్వి ♦ శార నీకు
 భూరిమంగళ మిడె తస్వ ♦ సార నీకు
 సాంద్ర కరుణాలవాల వి ♦ శాలశీల
 భక్తజనబాలలలో గో ♦ పాలబాల || ౧౦౮

—→ సంపూర్ణము. ←—



శ్రీ
Sree Kanna Gaudalaya
Telapalle
Keisthal
రెక్కె

ఓమ్

అక్షర భగవద్గీతా ప్రకరణం

- ౧ *ప్రాతస్మరామి జలజాప్త మృగాంకనేత్రం
చారిద్యో దుష్కృత మహావన వీతిహోత్రం
సాత్రాజితి ధరణి భీష్మసుతా కళత్రం
దుర్వార భీకర భవార్ణవ యానపాత్రమ్ ॥
- ౨ ప్రాతర్నమామి సురతోష మజాండపోషం
యోగీంద్రమాననవిహార మఘావహారం
భోగే శయాన మనఘం వ్రణుతామశాఘం
సంసారహేతు భవపాశ వినాశ మీశమ్ ॥
- ౩ ప్రాతర్వ్రజామి శరణం చరణం మురారేః
సంసారసింధుతరణం తరుణాదుణాథం
బ్రహ్మాండ్రమాళి మణిసంచయ కాంతిఃకాంతం
గంగాంబువూర పరిపూత జగత్కరండమ్ ।
- ౪ ప్రాతర్వదామి భవనత్రితయే ముకుంద
త్వత్తుల్య దైవతమణి స్స తారాం సహీతి
దేవేశ! దేవ! వసుదేవజ! దేవవంద్య!
మేఘావమాంగ నిజభక్త హృదబ్జ భృంగ ॥

*ప్రాతః అనుచోట "సాయం" అని కూడా చెప్పవచ్చును.

౫. ప్రాతర్దామి మనసా పరికల్ప్య చాఽహం
 త్యక్తీతయే సుమ సుగంధ ఫలాంబు జాలం
 దీనాత్మకే మయి సదా దయయా దయాభే
 గృహ్స్థాష్వ పాలయ హరే! తవ కింకరం మామ్ ॥
౬. ప్రాతశ్శుణోమి తవ దివ్యకథా స్తుభక్త్యా
 తత్సంస్మర స్తృదివిచింత్య భవన్మహత్వం
 త్వత్పాదపద్మసునహోత ముపాగతం మాం
 సంతా రయాద్య దురితౌఘ పయోనిధేశ్చ
౭. ప్రాతఃకరోమి భవదంఘ్రిసరోజపూజాం
 చిత్తాంబుజేన మునిచిత్తసరోజవాస
 భక్త్యాసహా భవమహార్ణవ తారణాయ
 పద్మోద్భవాదినుత పద్మభవాండపోష ॥
౮. ప్రాతర్భజామి మనసా వపుషా చ వాచా
 త్వాం కృష్ణ! యాని మనసా వపుషా చ వాచా
 సంఘిద్య తాని దురితాని మయాకృతాని
 సంరక్ష మాం కరుణయా కరుణాపయోధే ॥
౯. సంధ్యాద్వయేఽష్టక మిదం ఖలు యే పఠంతి
 పన్నాలవంశ కలశాబ్ధి నిశాకలేణ
 శ్రీ సుబ్బరాయ కవినా కృత మివ్రసిద్ధిం
 తే ప్రాప్నువంతి పరమాం పదవీ మహాంఽతే ॥

ఓం తత్సత్

ప్రకటన.



వీతద్వంద్వికర్తకృతగ్రంథములు.

| | |
|-------------------------------|-------|
| 1 శ్రీజనార్దన శతకము | 0-2-0 |
| 2 జనార్దనస్తవము | 0-1-0 |
| 3 వేంకటేశ్వర దండకము | 0-1-0 |
| 4 వేంకటేశ్వర తారావళి | 0-0-6 |
| 5 రామాయణ సంగ్రహము సీసమాలిక | 0-1-0 |
| 6 కలిమహిమ ఏకాక్షరప్రసాద | 0-0-6 |

ఇవి పండితపానులులకు నుబోధకంబగు సులభశైలి కల్గి, పండితాదరణవడసి, నిత్యపఠనయోగ్యముగు భక్తి రసముతోకూడియున్నవి. ఈగోపాలశతకముతోసహా అన్నిపుస్తకముల నొకేపర్యాయము కొనువారికి రు0-8-0కు వి. పి. గా వంపజకును. విడిగాకొరువారు ముందుగా మూల్యమునకు పోస్టుబిళ్ళలు వంపవలయును.

ప్రీతియువారు:—

బొడ్డుపల్లి సత్యనారాయణ.

కర్త పాలెం.

బాపట్ల తాలూకా (పోస్టు)

గుంటూరు జిల్లా

అనిప్రసాద బడయగలరు — పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము

BCI

TPLA 107 B R8



BC



మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

| | |
|--------------------|--------------|
| పుస్తకం సంఖ్య | TPLA 107B198 |
| పుస్తకం పేరు | గామల కలకము |
| తారీఖు | 25/10/24 |
| మొదట లభ్య | Yes |
| వెనుక లభ్య | Yes |
| మొత్తం పేజీలు | 69 |
| పెద్ద సైజు పేజీలు | NO |
| భాష పేజీలు | CI, B, BCI |
| లేని పేజీలు | NO |
| కయారు చేసినది | Hasareena |
| పేజీలు విడదీసినది | Hasareena |
| స్కాన్ చేసినది | Hasareena |
| పరీక్ష చేసినది | RAMYA |
| పేజీలు సరిచూసినది | |
| క్లెయింగు చేసినది | |
| ప్యాకింగు చేసినది | |
| స్కాన్ చెయ్యబడింది | |
| తప్పులు | NO |
| పరిస్థితి | Good |